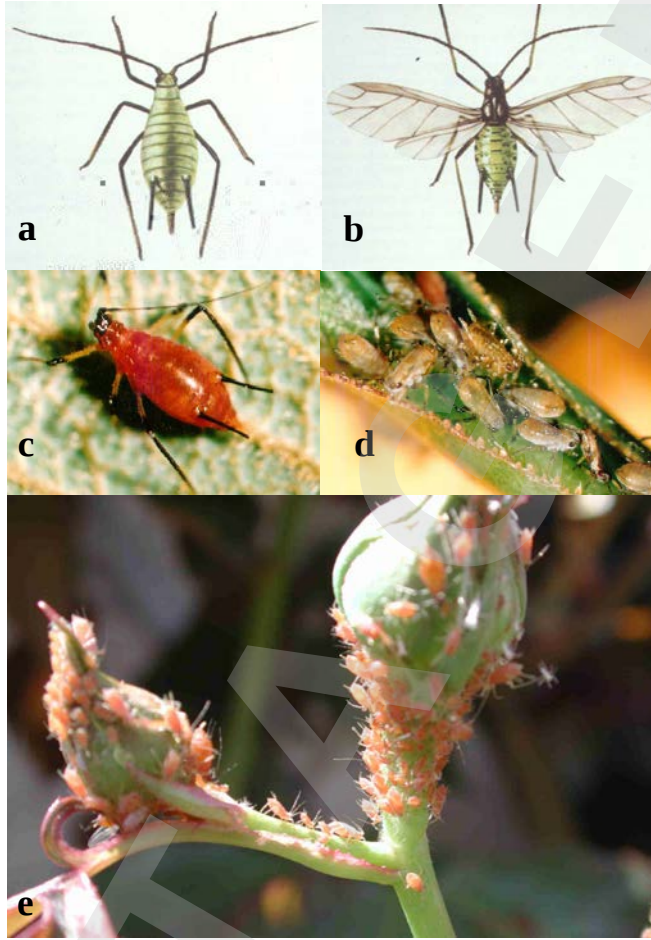

GÜL YAPRAKBİTİ
***Macrosiphum rosae* (L.)**
(Hemiptera: Aphididae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Gül yaprakbiti [*Macrosiphum rosae* (L.)]'nin vücut rengi yeşil ve kırmızının bütün tonlarındadır (Şekil 65). Yeşil formlar kırmızı formlardan daha yaygındır. Erkekler genel olarak siyah görünümlü, 2.0-3.5 mm boyundadır. Kornikil uzun ve siyahtır. Gül yaprak biti dolgun ve genişçe sandal şeklindedir. Kanatlı ve kanatsız formları vardır.

Şekil 65. Gül yaprakbiti'nin ergin dişisi (a: yeşil form; c: kırmızı form), kanatlı formu (b), yaprak ve goncadaki koloni (d,e).

Hem döllemli hem de döllemsiz çoğalırlar. İlkbahar başlarında havaların ısınmasından sonra gül fidanlarına su yürümesiyle kışı geçiren yumurtalar açılır ve döllerin anası denilen fundatriksler meydana gelir. Bunlar taze sürgünlere ve yapraklara hücum ederek 10-15 günde ergin olurlar ve bunlar kanatsız canlı doğuran dişileri meydana getirirler. Daha sonra kanatlı dişiler görülür. Yaz boyunca döllemeden partenogenetik olarak çoğalırlar ve sürekli olarak konukçu değiştirirler. Sonbaharda havalar soğuyunca erkek ve dişiler çiftleşerek, kışlık yumurtalarını kış konukçusuna bırakırlar. Yılda 10-16 döl verirler.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Gül yaprakbiti ince uzun hortumunu bitki dokusu içine sokarak özsuyu emer. Koloniler halinde sürgün, tomurcuk ve yapraklarda bulunur. Popülasyonun yoğun olduğu durumlarda gül tomurcuklarının normal gelişmesi duraklar. Bu dönemde mücadelesi yapılmadığında ve hava koşullarının da zararlının çoğalması için uygun gittiğinde büyük zarara neden olur. Gül yetiştirilen bölgelerde yaygın bir türdür.

3. KONUKÇULARI

Başlıca konukçusu güldür. Fırça otu ve çayırlarda da bulunur.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Zararlının, Chrysophidae, Coccinellidae ve Syrphidae familyaları başta olmak üzere çok sayıda doğal düşmanı bulunmaktadır.

5. MÜCADELESİ

5.1. Kültürel Önlemler

- Güllükler temiz ve otsuz bulundurulmalıdır.
- Toprak işleme, sulama ve gübrelemenin zamanında yapılmalıdır.

5.2. Kimyasal Mücadele

5.2.1. İlaçlama zamanı

Yapılan sayımlarda 100 gül sürgününün 20'sinde, sürgün ve taze yaprakların alt yüzünde yaprakbiti kolonileri görülmeye başladığı zaman ilaçlamaya geçilmelidir.

5.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan “Bitki Koruma Ürünleri” kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

5.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu) veya sırt atomizörü kullanılır.

5.2.4. İlaçlama tekniği

Bitkinin sürgün, yaprak ve tomurcuklarına ilaçlı su ile kaplanacak şekilde yapılmalıdır. İlaçlamadan hemen sonra yağmur yağacak olursa tekrarlanmalıdır. İlaçlama günün serin saatlerinde yapılmalıdır.